

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 1/2015

Datum: 26 januari, 2015
Tid: 9.00–16.00
Plats: Garnisonen plan 8, Sammanträdesrum Lottan, Karlavägen 100A

Ledamöter: Carl Reinhold Bråkenhielm (**CRB**), ordförande
Lena Andersson-Skog (**LAS**)
Sophie Grape (**SG**)
Mats Harms-Ringdahl (**MHR**)
Karin Högdahl (**KH**)
Thomas Kaiserfeld (**TK**)

Sakkunnig: Ingvar Persson (**IP**)

Sekreterare: Johanna Swedin (**JS**)
Peter Andersson (**PA**)

1. Mötets öppnande, föredragningslista

CRB hälsade **SG** välkommen tillbaka efter hennes föräldraledighet.

Beslut: Föredragningslistan fastställdes och **CRB** förklarade mötet öppnat.

2. Reflektioner från ledamöter

KH berättade att finska myndigheter har beställt en jordbävningsutredning för befintliga kärnkraftverk som ska genomföras på liknande sätt som görs för nya.

MHR har läst Henning Mankells bok "Kvicksand" och reflekterade över den syn på kärnavfall som finns i boken, som det enda mänskligheten med all säkerhet kommer att lämna efter sig.

IP arbetar med en utredning åt Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) som behandlar Svensk kärnbränslehantering AB:s (SKB) roll som uppdragstagare åt tillståndshavarna eftersom det nya kärnavfallsdirektivet skärper kraven på dem. Resultatet av utredningen visar att det inte finns något juridiskt hinder för det uppdrag SKB fått av tillståndshavarna.

IP informerar om nyheten från SSM om att SKB:s ansökan enligt kärntekniklagen, ktl, med avseende på Kärnbränsleförvaret ytterligare försenats. Detta kommer att innebära att ansökan inte kommer att kunna kungöras förrän tidigast våren 2016. Läs mer om detta på [SSM:s hemsida](#)

TK har varit på möte med OECD/NEA gruppen RK&M ([Preservation of Records, Knowledge and Memory](#)) i Verdun, Frankrike på en slutkonferens för OECD/NEA:s projekt *Preservation of Records, Knowledge and Memory of Radioactive Waste across Generations*. TK har skrivit om detta

(kunskapsbevarande i samband med lagring av använt kärnbränsle) i rådets Kunskapslägesrapport 2015.

3. Kunskapslägesrapport 2015 (Klr 2015)

Arbetet med Klr 2015 har gått bra både från författarnas och från kansliets sida, eftersom tidsplanen följts.

Kunskapslägesrapporten kommer att presenteras vid offentliga seminarier under mars.

Beslut: Samtliga rådets medlemmar ställer sig bakom rapporten.

4. OECD:s projekt om avveckling och rivning

Rådet har erbjudits att delta i OECD/NEA projektet [Working Party on Decommissioning and Dismantling \(WPDD\)](#) som arbetar med avveckling och rivningsfrågor.

Beslut: Kansliet undersöker om det finns möjlighet att delta som observatör vid möten samt hur många möten som hålls per år. Vid kommande rådsmöte beslutas om rådet ska ingå och i så fall vem som ska delta vid mötena.

5. Klr 2016

Föreslagna kapitel:

Uppdatering av läget i Sverige och internationellt

Författare: **Kansliet**

Vad händer i kärnavfallsfrågan i andra länder och i olika internationella projekt?

Objektiv risk

Författare: **MHR** och **Lennart Johansson**

Säkerhetsanalysen bygger på olika krav. Hur har dessa krav uppkommit och vad betyder de olika gränsvärdena? Vad vet man om lågdosstrålning? Vilken forskning bedrivs och vilka kunskapsluckor finns.

Jordbävningar i Sverige

Författare: **KH**

Under 2014 inträffade en jordbävning i Svea som var oväntat kraftig. Varför blir det jordbävningar i Sverige och var kan de förväntas inträffa?

Etisk osäkerhet

Författare **CRB**

Etiska kriterier kan tillämpas på kärnavfallsfrågan. Olika principer kan strida mot varandra t.ex. ansvarsprincipen mot säkerhetsprincipen. Viken nytta har principerna? (Jfr Klr 2013 och kompletteringsyttrande). Diskutera existentiella frågor kopplade till kärnavfall och att det ska förvaras säkert i 100 000 år.

Avveckling och rivning

Författare IP

Är det möjligt för regeringen att stänga reaktorer i förtid med dagens lagstiftning? Vilka beslut behövs för att kunna riva Barsebäck?

Det är den juridiska processen som avses här. Andra perspektiv som frågan om avveckling och rivning kan ses ur är den tekniska processen och hur implementeringen ska ske rent praktiskt.

Mätprogram forts.

Författare: **Clas Otto Wene** och **Willis Forsling**, tidigare ledamöter av Kärnavfallsrådet.

Avser mätprogram under deponeringstiden. Nyttan med och kriterierna för ett mätprogram. Vad är målet för ett mätprogram? Vad gör man om slutförvaret inte betar sig som förväntat? Är det möjligt att återföra mätresultat till säkerhetsanalysen.

Beslut: Till rådsmötet 12 maj skriver författarna 1-2 A4 om det som planeras ingå i kapitlet.

6. Seminarier 2015

Seminarium om:

Klr 2015: mars i Stockholm

SSM:s granskningsresultat: maj

Risk: november

Eventuellt: Mätprogram september

7. Studieresa 2015

Rådets studieresa 13-14 oktober planeras att gå till Schweiz. Processen att finna en plats för ett slutförvar skiljer sig från den i många andra länder. Det finns även intressanta anläggningar att besöka. Studiebesöket ger input till rådets kunskapslägesrapport 2016.

Beslut: Kansliet börjar undersöka förutsättningarna för ett studiebesök.

8. Övrigt

– Rådsmöte 2 i Steningevik, 10-11 mars

Rådsmöte 2, 10-11 mars kommer att hållas under två dagar i Steningevik, Märsta.

Till mötet kommer externa gäster bjudas in för att presentera relevanta områden.

Kärnavfallsrådets direktiv kommer att diskuteras.

Om rådet har nya ledamöter till mötet så får de presentera sig och sin forskning.

Beslut: Rådsmedlemmar och sakkunniga meddelar **JS** om de kommer att delta eller inte.

– ABG möte (Advisory Bodies to Government)

ABG är en grupp som består av olika länders rådgivande organisationer. De träffas var 18:e månad och 2015 kommer de att träffas i Berlin 4-5 maj. Från rådet kommer **CRB, KH** och **Holmfridur Bjarnadottir** kommer att delta.

– [Waste Management Conference](#), 15-19 mars, Phoenix

CRB ska ingå i en diskussionspanel vid konferensen.

– **SKB:s ansökan om kärnbränsleförvaret enligt Kärntekniklagen.**

SSM har valt att inte skicka ansökan på remiss till Kärnavfallsrådet men rådet kan ändå svara på remissen. Anledningen till att SSM inte skickat ansökan är troligtvis att de anser att den ska behandlas på samma sätt som Fud-granskningarna där rådet inte är remissinstans till SSM utan skickar sina synpunkter direkt till regeringen. Vad skiljer sig mellan ansökan enligt ktl och ansökan enligt Miljöbalken som rådet tidigare lämnat kompletteringsyttrande på?

Rådets verksamhet 2015

Rådsmöten 2015

Rådsmöte 2: **10-11 mars, 2015, Steningevik, Märsta**
 Rådsmöte 3: **12 maj, 2015.**
 Rådsmöte 4: **27 augusti 2015.**
 Rådsmöte 5: **13-14 oktober, 2015. Studieresa till Schweiz**
 Rådsmöte 6: **1 december, 2015.**

Övriga viktiga datum

15-19 mars [Waste Management Conference](#), Phoenix
 4-5 maj ABG möte (Advisory Bodies to Government), Berlin
 17-19 nov [4th International Conference on Nuclear Decommissioning, ICOND, Bonn](#)

Carl Reinhold Bråkenhielm
Ordförande

Vid protokollet:

Peter Andersson,
Johanna Swedin
Sekreterare